

Asia: VN/34423/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 §:n ja 38 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitykset ehdotukset ovat kannatettavia. Jakeluelvoite palvelee työkoneiden ja öljylämmityksen päästöjen vähentämistä. Työkoneiden päästöt ovat viime vuosina olleet n. 2,4 Mt ja öljylämmityksen 2,1 Mt vuosittain. Määrä, 4,5 Mt on merkittävä Suomen kokonaispäästöjen kannalta ja erityisesti taakanjakosektorin päästövähennystavoitteiden kannalta. Öljylämmityksestä tulisikin luopua kokonaan vuoteen 2030 mennessä eikä lämmityksen päästöjen vähentämisessä tule nojata sekoitevelvoitteen kasvuun. Valtion tulisi varmistaa tämä kehitys toimeenpanemalla jo pitkään luonnoksena ollut öljylämmityksestä luopumisen toimenpideohjelma. Työkoneiden päästöt esityksen mukaan olisivat vuonna 2030 1,6 Mt, jolloin vähennystä vuosittaisessa päästömäärässä olisi 0,7 Mt. Tämä on hiukan enemmän kuin KAISUssa tavoitellaan, mikä onkin toivottavaa, sillä vuoden 2030 tavoitteeseen tarvitaan kipeästi KAISUa vielä edistyneempiä toimia.

Bio-osuuden kasvattaminen lisää väistämättä kilpailua uusiutuvan dieselin raaka-aineista, vaikka käyttöhuiput sattuvatkin perustelun mukaan eri vuosille polttoöljyn ja liikennepolttoaineiden osalta. On hyvä kuitenkin huomata, että tämän vuosikymmenen lopulla tarve biopolttoaineille kiristyy globaalisti ja niihin liittyvät kestävyysriskit nousevat merkittäviksi. Onkin tärkeää, että biopolttoöljyn käyttö nojaa kestävyyslakiin.

Ilmastopaneeli katsoo, että kustannusvaikutus bio-osuuden lisäyksellä on maltillinen suhteessa muihin taakanjakosektorin päästövähennyskustannuksiin. Sähköistyminen ja energiatehostuminen keventävät myös arvioituja kustannuksia, ja näitä tulisi myös edistää biopolttoaineiden riittävyyden ja yleisen energiankulutuksen kohtuullistamiseksi.

Ehdotus tulisi voimaan vuonna 2026 ja bio-osuus kasvaisi 4,6 prosenttiyksikköä vuosittain. Bio-osuus olisi voitu ottaa käyttöön jo loivemmalla kasvuvauhdilla aiemmin, sillä päästövähennyksiä tarvitaan jo ennen vuotta 2026 taakanjakosektorin lineaarisen päästövähennyspolun johdosta. Monet merkittävät taakanjakosektorin toimet ovat vaikutuksiltaan epävarmoja ennustaa (liikenne, maatalous), mutta bio-osuuden kasvattaminen on taas ennustettavaa. Se vähentäisi riskiä vuosittaisten päästökiintiöiden ylityksessä. Tällaisessa tilanteessa päästökiintiön ylitys tulee komission ehdotuksen mukaan kattaa joko edellisten vuosien ylijäämällä tai mikäli ylijäämää ei ole, se on sanktiona kompensoitava seuraavana vuonna korotettuna tekijällä 1,08.

Weaver Sally

Suomen ilmastopaneeli - Markku Ollikainen, sihteeristö Sally Weaver